

Pressmeddelande
för publicering 23.1.2018 klockan 12.00

Rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken

Finanspolitiken för slapp med tanke på konjunkturläget

När den ekonomiska tillväxten tilltar och sysselsättningen utvecklas mer positivt än väntat, förbättras den offentliga ekonomin. Eftersom konjunkturläget har förbättrats borde staten bedriva en strängare finanspolitik än för närvarande.

Regeringen når inte sina mål för den offentliga ekonomin

Det konjunkturrensade underskottet kommer enligt prognoser att vara närmare 1,5 procent av BNP 2019. För att nå underskottsmålet (0,5 % av BNP) behöver de offentliga finanserna stärkas med cirka 2,1 miljarder euro. För en balansering av de offentliga finanserna enligt regeringens målsättning bör den offentliga sektorn dessutom antingen minska utgifterna eller öka inkomsterna med 0,3 miljarder euro.

Skattelättnaderna medför att regeringen inte kan följa sin anpassningsstrategi

Enligt regeringsprogrammet ska den offentliga ekonomin balanseras stegvis under regeringsperioden. På grund av de skattelättnader som genomförts för att kompensera effekterna av konkurrenskraftsavtalet ökade dock det strukturella underskottet i den offentliga sektorn under 2017 och det fortsätter att öka 2018.

Vid snabb ekonomisk tillväxt och sjunkande arbetslöshet finns det inget behov av en finanspolitik som stärker den inhemska efterfrågan. Finanspolitiken bör fokusera på att trygga en hållbar offentlig ekonomi på medellång och lång sikt.

Social- och hälsovårdsreformens sparmål och förbättringen av tillgången på service står delvis i strid med varandra

Sparmålet för social- och hälsovårdsreformen är ambitiöst. Vid beredningen har man bedömt de potentiella besparingarna, men inte i tillräcklig omfattning hur målet kan nå genom reformen. I lagstiftningen om valfrihet finns det delar som snarare ökar än minskar utgifterna.

När social- och hälsovårdsutgifterna överförs från kommunerna till ramarna för statsfinanserna kan det, om sparmålen misslyckas, leda till att de övriga statsutgifterna måste reduceras och till och med till att hela ramförfarandets trovärdighet äventyras.

Antalet studieplatser bör utökas

Antalet unga som saknar utbildning efter grundskolan är oroväckande stort och situationen på arbetsmarknaden är svår. En förlängning av läroplikten till 18 års ålder kan öka antalet unga som avlagt examen på andra stadiet och påverka sysselsättningen positivt.

Ökningen i antalet nybörjarplatser vid högskolorna stannade upp 2000. Utbildning är fortsättningsvis mycket lönsamt såväl ur de studerandes som samhällets perspektiv. För att nå utbildningsmålen bör utbildningsutbudet utökas särskilt vid universiteten.

Statens forskningsfinansiering har minskat och den strategiska styrningen stärkts

Övergången till en strategisk forskningsfinansieringsmodell har lett till att fördelningen av finansieringen mellan olika forskningsinstitut har förändrats avsevärt. Konkurrensen om finansiering medför kostnader för forskningsinstituten, och dessa kostnader bör analyseras i relation till fördelarna med den strategiska styrningen.

Rådet anser att universitetens profilering bör främjas. Universitetens nuvarande finansieringsmodell främjar inte detta mål i tillräcklig omfattning, och för att universiteten ska kunna utvecklas strukturellt krävs det därför separata politiska åtgärder.

Stöden för innovationsverksamhet har en betydande effekt på företagens forskning och produktutveckling. Den nytta som dessa stöd genererar försvinner dock lätt till utlandet, vilket i en liten öppen ekonomi gör att de samhälleliga effekterna av stöden minskar.

Mer information:

Roope Uusitalo, ordförande för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken
roope.uusitalo@jyu.fi, telefon: 040 805 4863

Seppo Orjasniemi, generalsekreterare för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken
seppo.orjasniemi@vatt.fi, telefon: 0295 519 412

Rapport (tillgänglig från 23.1.2018 kl. 12):
www.talouspolitiikanarviointineuvosto.fi

Rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken inrättades 2014 för oberoende utvärdering av mål och metoder i den ekonomiska politiken. Rådets ordförande är professor **Roope Uusitalo**. De övriga medlemmarna är professor **Torben M. Andersen**, professor **Anneli Anttonen**, professor **Kaisa Kotakorpi** och professor **Mikko Puhakka**.